

Legatu că o papnsia din capu până'n picior
Si'tinsu pe unu caru mare cu fația catra sóre . . .

Nainteá judecátii Tomuti'a întrebatu
De un'a si de alt'a, totu estu respunsu a datu:
„Me értá Dómne sânté că amu facutu pecatu
Dar' si eu bietu nemernicu amaru am fostu tra-
[datu!“ . . .

C. M.

Domnulu Nimicu.

NOVELA de D. COCUTA.

I.

Éta-ne in salonulu cucónei Tarsiti'a Epingescu,
unde venise invitatele si invitatii de tóte mútrele.

Ici, Dlu *Gugumanescu* vorbiá cu D.-r'a *Sulemene-
scu*, o fetitia cá de vr'o 15 ani, asié spuneá ea, dar'
cáre tiené minte cá de demultu.

Dincolo, Musiu *Ififigenscu* stateá tristu, — ne-
luându parte la conversatiunea ce se deschise între cu-
cónele si tenerii ceialalti. Din cându in cându aruncá
câte-o ochiada unei dómne cárná, dara plina de
hazu.

— Da bene, nene *Ififigenscule*, ce stái si nu dici
nemicu?

— Ce pofiti se mai spunu eu cându D-vóstra
diceti fórté multu?

— De-ace'a te mai întrebam se ne dai si parerea
D-vóstra despre destinu.

— Cu tóta placerea. Sustienu cá tóta asistenti'a
'si are aci josu utilitatea s'a, cá totu omulu are la unu
momentu datu, cuventulu seu de-a fi.

— Ei bene! eu, interveni unulu din asistenti,
anume *Bèbè*, ce státea lângá *Azurin'a*, dulcinea lui,
eu, ve afirmu cá-am cunoscutu baiatu a cáruí viétia a
fostu cu totulú contraria de ce'a ce cautati D-vóstra a
aretá aci.

II.

Bèbè facú o mica pausa, apoi luá cuvântulu c'unu
aeru maretú:

„Miculu diavolu a carui suvenire o revocu acum,
avé, dupa cum 'lu scie toti, porecla de *domnulu Nimicu*,
inse adevératulu seu nume erá *Maimutiescu*.

Maimutiescu! Primulu nume pocitu, adeca un'a din
acele numiri totu atátu de curióse si frumóse cá si sta-
pânií lui.

Maimutiescu séu *domnulu Nimicu* erá conscolariulu
meu la colegiu.

Erá de temperamentu usiurelu, nestatornicu, asié
de usiure încátu, cându mediculu l'a întrebatu déca scie
că e sanguinu, nervosu séu lymphaticu, elu i-a respnsu

— E, si ce-mi pasa mie. Me multiimescu eu ce sum

III.

La colegiu, *Nimicu-Maimutiescu* nu erá nici unu
scolariu cum se cade, dar' nici silitoriu.

Deprinsu a trai in mijloculu indeferinteloru, elu
nu atrasese nici odata atentiunea profesorului asupr'a
s'a. Cáci venindu la scóla, staté intr'unu coltiu inghe-
suitu, dormitându de lene, asié cá puçini scolari din
ace'a clasa scia cá elu vine acolo.

Astfelu cá iatr'un'a din díle, profesorulu privindu
prin fundu, din întemplantu, intr'unu coltiu intunecosu

— Asié dara a venitú unu nou scolariu astazi r....
Cum te numesci, amiculu meu?

Si *Maimutiescu* erá de mai bine 8 luni si diume-
metate.

IV.

La esirea din scóla, ambitiunea s'a fú de a luá
locu in rangurile cele mai . . . vai! ale scumpei nóstre
birocratii.

Statú cinci ani.

Cinci ani, fora a poté deveni alt-ceva decâtu supra-
numerariu.

Elu disese cá nici odata nu sperase nimicu in
acésta viétia. De-aci se duse la literatura.

La unu concursu ce erá publicatu pentru A cademie,
luá si elu parte.

Raportulu secretariului se esprimá astfelu:

„Cinci concurenti s'au prezentatu. Incepemu a de-
partá *à priori* pe numerulu 3, a-carui semnificare ab-
soluta nu merita intr'adeveru nici unu esamenu mai
multu aprofundatu.“

Manuscrisulu in cestiune erá alui *Maimutiescu*—
Nimicu.

V.

Se încercá in opere teatrale.

Trimesá directiunei de-aci o mica comedia intr'unu
actu, ce fú retrimésa inapoi cu acésta nota a adminis-
tratiunei:

„Prin nulitatea subiectului si a dialogului, acestu
actu nu merita nici critica nici elogiuri.

„N'am aflatu intr'ensulu nici calitati, nici defecte.

„Acést'a e apreciarca formata.“

Nenorocitul Maimutiescu!

VI.

Se determiná se jóce la Bursa, terenu fórté peri-
culosu pentru ori cine; dar' pentru densulu nici nu
esistá acestu pericolu.

In timpu de o luna, elu speculá asupr'a diferite-
loru valori.

Cându se duse la agentulu seu spre a regulá com-
ptulu, i-se gasí cá cáscigase sum'a de 4,253 fr. 25 bani
asupr'a *Gazului* si cá perduse asupr'a *Drumuriloru au-
striace*, afectate prin o scadere subita, sum'a de lei
4,253 f. si 256, asié cá deductiunea facuta din dreptu-
rile si pagub'a s'a, îi mai remanea, net, cáscigu sum'a
de lei 0, si bani 00.

Nenorocitu in ori-ce afacere, se gândi a se insurá.
Vediú o féta frumósa, îi placú si-i scriso acésta epistola:

„Domnisióra!

N'ai necesitate se mai stai nemaritata, si eu n'am
nevésta, si tu n'ai barbatu, tocmai bine. O se fimu o
parechia bunicica si tóta lumea o se rívnésca la noi.
Te iubescu, *Afrodít'a mea*, moru dupa tene, si simtiu
că va crepá déca nu te va luá de soçie

Alu D'tale pré plecatu servitoriu

Maimutiescu.“

VII.

Infortunatulu *Maimutiescu* se insurá intr'o frumósa
dí.

Tóte femeiele ce-lu vediuse, formuláse asupr'a fi-
sicului lui acést'a opiniune unanima:

— Acést'a e unulu din acei ómeni, cari nu dici ni-
micu. Acést'a fú si caus'a de l'a luatú D-siór'a X.

Casatori'a lorú erá o perfecta robía pentru densulu.
Erá contractatu cu totu batiocuritu, astfelu cátu déca

cene-va îi propuné vr'unu lucru nu-lu faceá fora parerea nevetei.

Déca unu óre-cene propunea D-nei Maimutiescu a consultá soçulu :

— Pe barbatulu meu? respundeá dens'a inaltându din umeri cu nepàsare. . . . *Óre ce socotesce densulu?*

Si dens'a aveá dreptate: N micurile nu se socotescu.

VIII.

Visulu lui Maimutiescu erá se aiba unu copilu. Unu anu trecù; apoi altulu, apoi alu treilea si vai! . . . *nimicu*. Cu totu desperatu de-acést'a, alergá la unulu din celebri-tatile nóstre doctorale pentru a-lu întrebá asupr'a acestui casu si a deceptiunei sale. Doctorulu îi pùse diverse condițiuni; Maimutiescu díse:

— Póte, femeí'a mea e sterila ?

— Nu, bãiatulu mieu, díse elu, nu dens'a, ci voi . . . pentru-cá . . . Si densulu îi deduse motivele fisiologice ale acestei afirmatiuni impitoiabile.

IX.

Ce lovitura de trásnetu!

Maimutiescu erá disilusionatu, consternatu, descu-ragiatu pre tempulu tocmai cându incepeá resbelu Fran-ci'a cu Germani'a. Elu se inrolá intr'o companie de *franç-tireurs*.

Optu díle dupa acést'a capitanulu companiei adresá generalulu raportulu urmatoriu:

„Súm fericitu de-a ve anunçiá cá am debutatu printr'o fapta de arme, care, indrasnescu a sperá cá va capetá aprobarea.

„Informându-me cá unu convoiu de inimiei trebuía se tréca la puçina distantia de noi, me repedii in con-tr'a loru in momentul cându convoiulu aparù, insoçitu de-o escórta de Bavaredi, — cari supriinsi, fura cu to-tulu zápăciti, si dupa o scurta resistentia, o luara la fuga, lasându treidieci si dóue de cápete de animale in manile nóstre.

„Am onórea de-a adauga cá perderile nóstre au fostu absolutu neinsemnatóre. Unu singuru omu taiatu“

— E necesitate, domniloru, e necesitate, conchise Bèbè, de-a adaugá cá omulu mortu, care representá o *perdere absolutu neinsemnata*, erá Maimutiescu— Nimicu alu nostru predestinatulu?!

Ah! am uitatu unu detaliu:

Corpulu seu n'á fostu de locu aflatu, si astfelu nu e de locu in acésta lume o pétra seu o cruce aretându cá domnulu **Nimicu** a traversatu acésta viétia.

Deci, demonstratiunea erá complecta.

Totu asié de complecta dupa-cum veduv'a s'á re-maritându-se de multu tempu, nu mai portá numele seu.

Scumpe lectritie, stergeti-ve o lacrima pentru bie-tulu **Nimicu!**

Se cauta
unu omu de conscientia
care
se voiésca a primí
portfoliulu financialoru
in
ministeriulu actualu
a Ungarici

Vulpoiulu si canele.

(Fabula.)

Unu vulpoiú odata inalbitu in rele
Cu gându c'o s'ajuuga tempuri si mai grele,
Unu planu nou de viétia prifacutu-'si face:
„*Ca de acumu cu lumca se traiésca 'n pare.*“
Deci cu vorbe bune si cu lungusire
Si-alte mesitesiuguri date lui de fire,
Incotro se'ntóree totu se cpintesece
Si cu prietente cas'a-'si ingradesce

De-unde pâna unde vine si unu câne.

„Ah! norocu dà Dómne! dà 'ncotro giupáne?“

— Surulu 'lu întréba pe celu nou venitú

Dându-se cu dènsulu la sfatu prelungitu. —

Si din vorba 'n vorba viclénulu vulpoiú

Díce câtra câne: „*haidemu amendoi*

Frate se fimu prieteni, man'a se ni damu,

La nevoi, necazuri se ne-ajutoramu;

Si cá semnu de vorb'a, ce amu încheiatu,

Tu se-'mi fii cumatru. Am de botezatu!“

— *Bucurosu cumatru!* — cânele graesce

Si i-i face 'ntocma dupa cumu doresce

Dupa cumatrie cânele 'nbetatu

Siovaindu spre casa intr'o grópa-a datu.

„*Sai cumatru iute, vina 'n ajutoriu,*

Latíulu seu me stringe, imi dau duchulu, moru!“

— Striga bietulu câne. — Dar' suru-o tiulise,

Ce pâna la gróp'a ast'a-'lu insoçise.

Cânele 'ntinsu siede plinu de desperare,

Cându de-odata vede o lumina mare

Si ande-o vóce: „*Da, ce cati pe-aiçi*

Jarra blastemata? Latíulu se mîlu strici?“

— Erá vênatoriulu, ce-audindu reenindu

Pân la latiu in fuga veni gáfaindu,

Cugetându cá-'i fiar'a, ce o acceptá.

Dar' vediendu cá-'i câne unu ciomaga mi-'si iá,

Ilu discurca, 'lu trage, tí'lu blanescce bine

Dicôndu: „*na cotarla-asia ti se curine!“*

Astfelu de cumètri desu avemu si noi:

— „*Prietepi la bine, dusimani la nevoi.*“ —

(Câci é dusimannu cel'a, care faciãresce

Ca-'ti voiesce bine; ér' cându te lovesce

Vre-o nenorocire, pe locu te-a uitatu,

Cá lud'a de tene-asia s'a lapedatu).

IN CATILINAM.

Clasicii au caracterisatu pre Catilin'a in modulu urmatoriu:

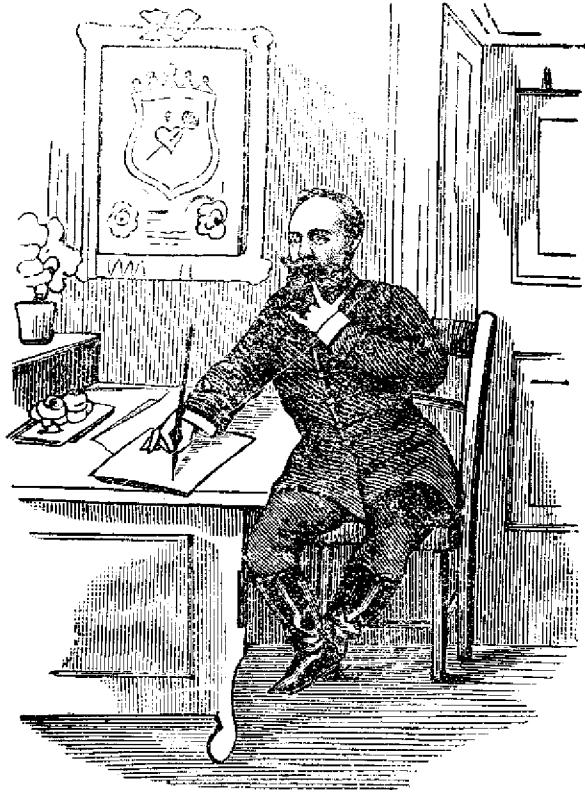
„Catilina nobili genere natus, fuit magni vi et animi corporis, sed ingenui pravi parvique.“

Si densulu, desí a tientitu la suruparea Romei, a avutu totusiu neobrasnic'fa de a se presentá in senatu, — cându apoi M. Tulliu Cicero l'a intempinatu cu cuvintele:

„Quosque tandem abutere Catilina pacientia nostra?“

Si noi inca avemu unu Catilina, asupr'a carui'a se póte aplicá din cuventu in cuventu caracterisarea de mai susu; si acestu Catilina alu nostru inca se presenta in senatu totu intre aceleasi impregiurari cá si Catilin'a Romei.

**Scrisórea lui Pista Ungurulu
catra Ioanu Romanulu.**

Noj Ioanu!

Sajnálom che tu nu vrutu kregye kum jo szpuz lá tyinye inke lá trekut án, kum voj trebe sze dám muna ku vungurij, si sze facse unu nemzetiség ku noj, ke noj jesztye si akum donyij lá ajészta máre tzára, si voj sze nu máj facse nemzetiségi kérdés gyelá lyimbá si gyelá skola; máj binye lá oláh ember dáke braká lá magyar nadrág si purtá sarkantyú si punye kakastól la palaria si beszedei vunguresce. Tu nu vrutu szkultá la minye ámbátor ku őszinteség, zisz jó, kare vojít multu binye lá szeginy oláhok. — Akum Tu potye vegye lontru kum jó jesztye előre látó si binye zisz ká sze fáce barátság, ke la vungurij jesztye multzi bányi si are bunu skalá si multzi ketánye, kare potye kergetni pre elenségu si rumunye domnyi. Io spuszám lá voj szé lásze ala oláh nyelv si sze vátze magyar nyelv kare jesztye hivatalos gyela tota tzára, si gyela hivatal si gyela országgyűlés; alá vosztu lyimbá jesztye táre durva si nu potye sze vorbi lá diplomatvia, pentru ke nu pótye művelni pre jélu, dake la voj nu jesztye állami iskola si bunyi vatzatorij kè voj szegény nu avé bányi sze potye dá máre fizetés si sze fáce jutalom, si nu jesztye tanfelügyelő kare sze punye globa la pruncsij, kare nu mergye la skola, ungye sze potye kunovstye lá magyar konstitutio si lá magyar történelem, ke la vosztu skolá vátza numáj hazudság si ébresztuli magyar ellenes érzelem. Jó vegye kum la tyinye si la altzi bunyi hazafi máre fájdalom si bánat jesztye, dake nu potye fáce máre domnyi gyela rumuni, dáre acselá nu trebue csudalí ke voj nu szimpatizá ku noj, si ala jesztye oká gye voj nu mergye naintye. Szpunye la rumunyij sze dám muna si sze vinyi la nosztu skola si sze vátza kum noj poronesi, apoi totu fi binye si vinyi boldogság la tota ajészta tzára. Dake jó kapatá kedvező válasz, apoj fáce máre barátság si noj totz fi magyar pólgarok. Isten áldja titeket

Gyela Budapest 1879.

kiványja

Csillagholdmezei **Rokafi Pista.**

Vrajítórea.

Déc' aveti vre-o bóla 'n lume,
Fia ori si de ce nume:
Veniti cá se ve vrajescu
Si de locu ve lecuiescu.

Sciu se facu diu cei morbosi
Bravi voinici si sanatosi;
Ér pre cei ce-su parasiti
Sciu se-i facu éراسi iubiti.

Sciu se cântu unu cântu de doru
Cu unu dulce tonu de-amoru;
Ér celui ce-mi dá bacsisiu,
Sciu se-i facu glume de risu.

Sciu se facu la ori ce féta
Bunu norocu — dar' pentru plata --
Sciu pre tóte-a maritá
Si de grigi a le scapá.

Sciu se facu cu duchulu meu
Se mergu ori si unde vréu
Se mergu chiar' si 'n tieri straine
Pentru celu ce-mi dá bani bine.

Sciu barbatulu a 'nsurá
Si mirésa a-i cautá
Chiar' din tier'a departata
Sciu se i-o-aducu pre lopata.

Ce vreti inca se ve 'nsiru
Din a vrajirei bunu firu,
Ce mai vreti se povestescu
Din ce sciu eu se vrajescu?

Sciu descânturi mici si mari
Pentru bóle de-lea tari,
Sciu descânturi mari si mici
Pentru bóle de voinici.

Deci de-aveti vre-o bóla 'n lume
Fia ori si de ce nume:
Veniti cá se ve vrajescu
Si de locu ve lecuiescu.

Virgile B.

Antecipatiunea barbatului cu femeia limbuta.

Unu barbatu avendu muíere limbuta o batú odata asia do tare, cátu o lasá inundata in sânge pre faí'a casei si elu se dusé de-acasa.

Casenii vediendu-o jacíndu in sânge chiamara mediculu cá se o lege si vindece.

Acest'a venindu 'si impleni detori'a.

Muíerea se bucurá cá acest'a vindecare va cost'a bani pre barbatulu seu si mai multu nu o vá bate.

Dupa insanetosiare intrebá barbatulu pre medicu: — Cátu amu de platitu?

— Numai 30 de floreni, respunse doctorulu.

— Aici-su dar' mai primesce inca 30 fl. pentru cea mai de aprópe ocaziune cându vei avé de-a mai lecuí pre femeia mea de urmele sângeróse ale limbei s'ale ascútfite.

Patianiile si nasdravanile

BARONULUI MINCIUNESCU.

(Continuare.)

Ati auditu de securu, despre S. Ubertu, patronulu vênatoriloru, precum si despre cerbulu care i se aretá intr'o padure, portându s. cruce in córnelu lui. — Eu amu praznuitu in totu anulu cu mare veselía diu'a acestui santu, si adese-ori amu vediutu cerbulu deusului zugravitu in beserici precum si pre pieptulu cavaleriloru ordinului care porta numele lui; asemenea na voiu cutezá nici odata a negá cumcá au potutu se esiste cândv'a si cerbi cari au avutu crucea implântata intre córnelu s'ale, — dar' si ace'a voiu sustiené totudéun'a ca astadi nu mai exista astfelu de cerbi. — Dara se nu intramu in discussiune mai infocata asupr'a acestui obiectu; ci mai bene ascultati se ve povestescu ce'a ce am vediutu eu insu-mi cu ochii mei. Intru-o di, cându mi-se ciuntásera atátu glóntiele câtu si alicele (síretele), dadú prestu celu mai frumosu cerbu in lume. Elu se oprí si me fixá cu privirea s'a, forá de a face baremi unu pasiu inainte, cá si cum ar' fi sciutu ca pung'a cu glóntie 'mi erá góla. Numai decátu pusei in pusu-nariu o umplatura de pravu adansa cu unu pumnu de sémhuri de ciresia pre cari i-i adunasemí câtu potú mai iute; si apoi descarcându puşc'a nimerii cerbulu oblu in frunte chiar' intre cele dóne córne. — Lovitur'a 'lu inspaimentá grosavu, si elu incepú se se elatine, — apoi 'si vení in fire si se dusé pe-aci incolo. — Unulu séu doi ani dupa acésta intemplantu, treceam éraşi totu prin ace'a padure, si éta cá, lucru ne mai pomenitu, zarescu unu cerbu minunatu care avé intre córnelu lui unu ciresiu fórtu frumosu inaltu celu puşinu de trei metri. — 'Mi adusei a-minte de intemplantu de mai inainte si socotindu cerbulu cá pe o vechia proprietate a mea, cu unu glontiu 'lu intinsei la pamentu si astfelu am cá-scigatu cu o descarcatura a puscei carne de cerbu si fructe de ciresiu; cáci bene se ve insemnati arborele erá incarcatu cu fructe multu mai bune si mai gustuóse decátu tóte fruptele de ciresiu cari le-am mâncatu cândv'a in viétia. — Si dupa acésta intemplantu minunata a mea cene póte negá ca s'a potutu intemplantu cá, — totu in modulu in care am plantatu eu ciresiulu intre córnelu cerbulu meu, — vre-unu cucernicu se fi plantatu crucea intre córnelu cerbulu s. Ubertu? In lipsa totala de glóntie si sírete unu venatoriu istetiu face totu ce póte si nu lasa cá se-i scape nici o oca-siune benevenita fora de-a-o intrebuintá in folosulu seu!

(Va urmá.)

Carturariulu si femeí'a lui.

Unu literatu petrecea totu cu nasulu in carti. Urându-i-se muierea lui de acést'a i díse: — Cum nu potu se me facu eu o carte, pre care vedu cá o deschidi in tóte dílele? Invoi-te-ai la acést'a iubite barbato?

— M'asiu invoii iubí'a mea, inse numai cu o conditiune. . . .

— Cum asié? intrebá muierea.

— Se te faci calendariu cá se te potiu aruncá la o parte cu capetulu anului.

Gandesce-te la mine!

Gândesce-te la mine cându pung'a mea cea grósa
Deschide-alu inimiórei palatu incantatoru.
Gândesce-te la mine cându mintea-mi vanitósa
Me face pe nimicuri s'aruncu banii usioru.
La sunetulu monedei cându sinulu teu palpita,
La visurile noptiei cându banulu te invita,

Asculta cum suspina,
Acést'a punga plina:
Nu me uitá! (bis)

Gândesce-te la mine cându sórtea ne'impacata
Me va silí cu tene mereu se cheltuescu,
Cându vei senti cá dorulu si vèrst'a 'naintata
Din asta trista cale de locu nu me oprescu,
La ultimulu adio, la banii mi te gândesce,
Cáci ce-i absentia, timpulu, cându ei te imbulzesce

Atátu câtu vei trai,
Acesti bani voru sioptí:
Nu me uitá! (bis)

Gândesce-te la mine cându pung'a mea sleita
In gherocu cofundata nu te va mai chemá,
Gândesce-te cându éraşi moned'a parasita
In mân'a ta cea sparta nu se va mai aflá.
Tu nu-i mai vedé chipulu si formele-i divine
Dar' gândulu teu sburá-va la sunetele-i line

Atátu câtu vei trai
Si vecinicu i-ei sioptí:
Nu me uitá. (bis)

Parodia de Puricele.

Schimbarea pusetiuniloru.

Scen'a se petrece in Bosni'a in timpulu ocupatiunei armatelor austro-ungare.

Érá unu regimentu nугarescu in care nici unu soldatu nu sciá nemtiesce. Unu generalu anuntiasé cá o se faca inspectia. Siefii sciendu intrebările ce-o se faca generalulu, — invetiá pre toti soldatii se dica pe nemtiesce, la intrebarea anfáiu cá de câti ani e, dóuedieci si patru, la a dóu'a de câti ani e in armata, patru, si la a trei'a câte limbi vorbesce, améndoue. Generalulu sosindu intrebá vre-o doi soldati in felulu acest'a, dar' ajungúndu la alu treilea schimbá intrebările:

— De câti ani servesci in armata? intrebá elu.

— De 24.

— De câti ani esti?

— De 4.

— Dar' bine, reluá generalulu cu mirare, din noi doi, a cărui minte nu-i sanetósa?

— Améndoue.

Tablou.

Cucernicii Crestini.

Doi crestini se dusera la unu cutare sculptoru cá se le faca tipulu cutariu'a santu. Sculptorulu i intrebá cá din ce materia si câtu de mare se li-lu faca? Acesti'a spunu cá are se fia de statura de mediulocu si se fia facutu din lemmu. — Dupa ace'a i intrebá cum voiescu se fia tipulu viu séu mortu? Acésta intrebare neasceptata pusé pre crestini pe cugete si mai cá nu sciáu ce se respunda. — Intru ace'a unulu si aflá respunsulu si díse:

— Fá-lu numai viu, cá apoi l'ouiu omori noi.

Istorióra din Revoluțiunea transilvănă dela 1848/9.

Estrasu din **Memoriulu lui Iosifu Sterea Siulutu de Carpenisiu** — care se află de vândare la Redacțiunea acestui diurnalu cu 50 cr. plus 5 cr. portopostalu.

Dupa a două invasiune alui Hatvany in muntii apuseni, care s'a sfârșitu asemenea celei de antâi, cu tota'a nimicire a Maghiariloru, a intratu in Abrudu Br. Kemény Farkas cu o armata numerósa si bine organizata, dar' si acést'a a fostu respinsa. — Intr'o dí, cându curgea lupt'a intre Abrudu si Carpenisiu cu o mare inversiunare, s'a intemplatú urmatórea scena comica: Primariulu de Abrudu-statu, Bidigitiu, omu avutu si onestu, a-caru'a casa se aflá in capulu satului de catra Carpenisiu, priviá cu mare nelinisce lupt'a intre Maghiari si Români. Neliniscea lui veniá de acolo, cá Bidigitiu voiá se se presente invingatoriulu cá primariulu comunei, in costumulu nationalu respectivu, cá nu cumv'a in prim'a furie, invingatorii trecându pe deinaintea casei s'ale si vediéndu-lu in costumulu inimicului, se-lu omóre. A postatu dar' pe servitoriulu seu pe o culme de-asupr'a casei, de unde se vedé batali'a si i-a poruncitu se-i strige, care partida invinge, pentru cá se se imbrace in costumulu ei. — Primariulu insusi unu omu cámbetranu, mare si grasu, a statu in curte, tienéndu intr'o mâna costumulu maghiaru, éra in ce'alalta celu românescu. — „Tiene-te jupâne“, strigá servitoriulu, „se-au mestecatu Ungurii cu Români. Se batu cá orbii. Fugu Români, jupâne, trage nădragii! — Români s'au opritu, s'au intorsu asupr'a Unguriloru; acesti'a au luat'o la sanetós'a. Trage ciórecii, jupâne! — Au sositu dóue tunuri unguresci cu calareti pe drumu, au respinsu pe Români; trage nădragii, jupâne! — Români au incungiuratu pe Unguri, acesti'a se retragu in graba, trage ciórecii, jupâne! — Ungurii au capetatu ajutoriu, s'au aruncatu orbescé asupr'a Româniloru, pe cari i-au respinsu in padure; trage inte nădragii; — Pentru D-dieu, jupâne ai grija! Români si-au aruncatu pelariile si tiundrele, (mantale) năválescu asupr'a tunuriloru si asupr'a catanclóru, cá turbati. Ungurii fuga mánecându pamentu; trage ciórecii, jupâne! au invinsu Români! grabesce, jupâne! tulai!!! hurra!!!

„Audi, mèi! acum alu dracului se fi tu cu Unguri si cu Români cu totu,“ dise bietulu primariu, care s'a truditú, încátu plinu de apa si necajitu, nu mai poté nici resuflá de ostenitu ce érá. Nu me mai imbracu si desbracu, fia cum va vré Dumnedieu. Ce, tatalu dracului! Se me spândiure, nu m'asi poté chinuí mai multu.“ A remasu in ismene si camesia. — Mai tardiu í-lu necajiamu de multe-ori pe bietulu omu, dicéndu-i: „Vedi! nevoi'a te invétia, care e costumulu internationalu si neutralu. Din capulu locului trebuia se remani in ismene si camesia. Te crutiái de frica si de ostenéla!“

De pre la Sabiiu.

Fóia verde din bradetu
La Sábiiu unu comitetu,
Unu comitetu mare 'n fóle
Administratoriu de scóle.
Comitetu — precumu spunu —
Multe persóne 'lu compunu
Cá se fie lucru bunu;
Capulu inse e mai mare
Si ochilari densusu are.
Va se dica
Mé badica:
Capulu ce fu si caprariu
Astadi pórtá ochielari;
Canulu ce striga habt acht!

Or injuru marea si striga
Fie caldurosu seau frigu
Asupr'a celoru ce diu
Cá eu nu pricepu nimicú.
N'oiu tacea, n'oiu avei pace
Fora totu ce vréu voiú face
Cáci dóra in catanie
Invetiát'amu omenie
Omenia si azbuchi,
De mi-e capu 'n patru muchi;
Invetiaiu si eticheta
Stergându tablele de creta,
Mai invetiaiu politica
Suciadu recrutii de chica,
Si aeru de diplomatu
Totu acolo mi-amu luatú
Precându cántamu mândrulu solo
Dupa devisa-mi sic volo!
Ér decându sumu presinyertu
Deci precumu vedeti — la tóte
Má pricepu eu bine fórté.
La apusulu regimentu
Invetiaiu cá de minune
Metodulu de lectiune;
Sciu compará substantive
Si conjugá adjective,
Ama idei de istoria
Computu si geografiá
Scurtu: potu se fiu directoru
Si spaim'a dascalóru
Pe cari cumu nu-mi conviniu
Celui micutia mi-i inchiau
Si déca 'ntreba „de ce“!
Le respundu simplulu „adé“!
Ér de-mi mai facu necasu,
Mi ti-i spalu si mi facu hazu.
Dan decrete cumu 'mi vine,
Si ér' le pretindu la mine,
Apoi ti-i alungu se fuga
Cá nime se nu-i ajunga.
Déca inse vréu se scie:
De ce-i tipa díu dascalie?
Le respundu rotundu, frumosu:
Nu grigi omu ticalosu.
Cá marea-mi cultura-mi dice
Se te cari de cátu de aice,
Cáci destalu tempu ai servitu
Siepte ani necontentitu
La scócle care eu
Le conducu din capulu meu;
Apoi, afora de acea
Poporulu te partinea
Éra eu cu ochielari
Nu ascultu de opincari.
Deci te cara unde-ti place
Ameudoj tergu n'omu mai face.
Astfelu dascalescu pe toti
A lui Lancaster nepoti.
Firesce, cei cu graiu mare
Le place a strigá tare
Cá se fiu nitielu umanu
Cátra supusu-mi sermanu
Si se fiu mai indulginte
Se me portu cá omu cu mente,
Dar' nu-mi pasa, sciu eu bine
Duce lucrulu pâna'n fine.
Cui 'mi striga cá nu'su cultu
Cu aspre vorbe 'lu insultu
Si-i diu: nu scé cá Isusu
De unu magariu a fostu dusu
In Rusalimulu pomposu
Ne vréndu a merge pe josu;
Elu cum a mersu, a fostu dusu,
Filosofu nu faci din ursu!

Reteganulu.

GUR'A SATULUI

DIURNALU GLUMETIU

SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Cursulu XX. — Anulu 1880.

Va eși in 16ta Marti sér'a, illustratu cu caricaturi frumóse; si vá publicá pasiențile nasdraveniloru aventurieri si biografiile celebriloru siarlatani ai tempului modernu, — mai departe totu soiulu de articlii de veselía si petrecere: novele, románe, fabule, anecdote, comedii, risete si zimbete, scánteitúe, puricarú, furnicaturi, — afora de ac'e'a va tiené pre cetitorii sei in curentu cu tóte pertractarile si hotaririle ciorobóreloru tierei unguresci si a unoru comitate si comunitati cu sfetnici fora sfatu, precum si cu tóte intemplantentele din lumea mare, cari dupa natur'a lor cadu in resortulu lui.

Pretialu de prenumeratiune pre I anu e 6 fl., pre 1/2 anu 3 fl., pre 1/4 anu 1 fl. 50 cr., — pentru Romani'a si strainatate pre I anu 8 fl. (20 franci — lei noi) pre 1/2 anu 4 fl. (10 franci — lei noi).

AMICULU FAMILIEI

DIURNALU SOCIALU

BELETRISTICU SI LITERARIU.

INSTRUCTIUNE. Cursulu IV. — 1880. DISTRACTIUNE,

Va eși in fie-care septemana odata — Marti'a, in nri câte de 1—2 còle, formatu cuartu mare, papiru finu, tipariu indesatu. Va publicá articlii sociali, poesie, novele, románuri, suveniri de caletoria s. a. Vá tractá cestiuni literarie si scientifice, cu reflesiune fiendu la cerentiele vietiei practece. Vá petrece cu atentiune viéti'a sociala a Romaniloru de pretotindene, precum si a celoru-alalte poporatiuni din patria si strainatate. — Prin umore dulce si satira alésa va nisú a face câte o óra placuta familiei strivite de grigúle vietiei.

Preste totu va nisú a intinde tuturoru individiloru din familia una petrecere nobile si instructiva.

Pretialu de prenumeratiune pre anulu intregu e 5 fl. v. a. pre 1/2 anu 2 fl. 50 cr. v. a., — pentru Romani'a si strainatate pre unu anu 13 franci — lei noi, pre 1/2 anu 7 franci — lei noi.

Abonantii pre anulu intregu voru primí cá premiu portretulu distinsulu nostru filologu si istoricu Timoteiu Cipariu — avendu de a solvi numai 30 cr. in pretialu pacuetarei si a cartei de transportu.

CARTILE

SATEANULUI ROMANU

SCRIERE PERIODICA

PENTRU TÓTE TREBUINTIELE POPORULUI ROMANU.

Cursulu V. — 1880.

Vá eși in fiesce-care luna câte una carte, baremi de una còla, — si vá publicá: a) Descrierea vietiei (biografi'a) a câte unu barbatu mai vrednicu de amentirea si recunoscienti'a poporulu romanu; b) Cunoscentie din economia, industria, medicina, juridica s. a.; c) Poesie vechie si nóue, — mai cu séma de acelea cari atingu mai de-aprópe pre poporulu nostru si impregiuravile, in cari a traitu si traiesce; d) Novele poporale, istorióre, fabule, anecdote, proverbie si curente intielepte, de invetiatura si petrecere; e) Risete si Zimbete; f) Diverse sciri din lumea mare.

Pretialu de prenumeratiune pre unu anu intregu e numai 1 fl. v. a. (3 franci — lei noi).

Abonantii voru primí cá premiu portretulu vestitului Luptatoriu a Independentiei nationale Avramu Iancu — avendu de a solvi numai 30 cr. in pretialu pacuetarei si a cartei de transportu.

HIGIEN'A SI SCOL'A

Fóia pentru sanetate, morbi, Educatiune si instructiune.

Cursulu V. — Anulu 1880.

Vá eși in 1/13 di a fiacarei lune in numeri baremi de câte o còla, si va publicá: articlii din sfer'a igieniei, medicinei poporali si a educatiunei si instructiunei poporali.

Pretialu de prenumeratiune pe anulu intregu e 2 fl. v. a., pentru Romani'a si strainate 5 franci — lei noi.

PREOTULU ROMANU

SCRIERE PERIODICA

PENTRU TOTI RAMI LITERATUREI BESERICESCI.

Prin acést'a fóia se va inlocui **„Predicatorulu Sateanulu Romanu“** — care încéta cu finea acestui anu.

Va eși in fasciclii lunari câte de 2 1/2—3 1/2 còle, formatu octavu mare, papiru finu, tipariu indesatu; si vá publicá: a) articlii din sfer'a tuturoru scientieloru teologice, — tractate dogmatice, istorice, juridice, morali, pastorali etc. b) articlii din sfer'a educatiunei si instructiunei religiose-morali, — tractate pedagogice, didactece si catechetice etc.; c) schitie din viéti'a celoru mai celebri barbati ai besericeloru romane si cunoscentie

Abonantii pre anulu intregu la tóte foiele primescu si tóte premiale imprennate cu acelea — avendu de a solvi numai 70 cr. in pretialu pacuetarei si a cartei de transportu.

Colectantii de abonamente primescu gratis totu alu 5-lea esemplariu. Exemplariile de gratificatiune le potu socoti si in bani.

biografice despre sântii părinți ai bisericii resariteni; d) **predice, omilii, catechese și paraneze, pre dominece, serbatori și diverse ocațiuni, — mai departe predice generale despre virtuți și viciuri precum și predice întocmite pre cele patru anotimpuri;** e) *istoriile, poezii și proverbe morale, precum și ori-ce cuvinte întiepte și amănunte aplicabili la elaborate religiose-morale;* f) *studii arheologice și documente istorice din trecutulu bisericilor române;* g) *leji și dispusețiuni privitoare la bisericile și școlile romane confesionali;* h) *Revista bisericească, scolastică și literară, — precum și Revista dinaristică romane și străine, încâtu acésta ar tractă și cestiuni cari mai de-aprópe intereséza pre clerulu romanu.*

Din colónele acestei fóie voru fi esclise ori-ce dispute confesiunali, precum și ori-ce articlii referitori la cestiuni relegionarie contro-vertate.

Pretiuulu de prenumeratiune pre anulu întregu e 4 fl. v. a., pentru Româniã și străinatate 10 franci — lei noi.

Abonantii pre anulu întregu voru primi cá premiú portretele **Archiepiscopiloru-Metropolitiloru romani Dr. Ioanu Vancea și Mironu Romanulu** — avându de a solvi pentru ambele numai 50 cr. în pretiuulu pachetarei și a cartei de transportu.

Tóte aceste 5 foie de odata abonate costau pre 1 anu 16 fl., pre $\frac{1}{2}$ de anu 8 fl. v. a.

Tragemu atentiunea cetitoriloru nostri și asupr'a urmatorieloru publicatiuni literarie fórté interesante și effine:

Amoru și dincolo de mormentu. Novela de Ponson du Terrail traducere de N. F. Negrutin. Pretiuulu unui esemplariu e 30 cr. v. a. — 4 esempl. se vendu cu 1 fl. v. a.

Bibliotec'a Sateanului Romanu. Cartea I cuprinde materii fórté interesante și amuzante. Pretiuulu unui esempl. e 30 cr. v. a. — 4 esempl. se vendu cu 1 fl. v. a.

Bibliotec'a Sateanului Romanu. Cartea II. cuprinde materii fórté interesante și amuzante. Pretiuulu unui esempl. e 30 cr. v. a. — 4 esempl. se vendu cu 1 fl. v. a.

Colecta de Recepte din economía, industria, comerciu și chemia pentru economi, industriasi, meseriasi și comercianti. De Gr. T. Miculescu. Pretiuulu unui esempl. e 50 cr. — 5 esempl. se vendu cu 2 fl. v. a.

Apologie. Discussiuni filologice și istorice magiare privitoare la Români invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. PARTEA I. Paulu Hunfalvy despre Croniea lui Georg Gabr. Síncai. — Pretiuulu unui esemplariu e 30 cr. — 4 esempl. se vendu cu 1 fl. v. a.

Renascerea limbei romanesci în vorbire și scriere invederita și apretiată de Dr. Gregoriu Silasi. — Pretiuulu unui esempl. e 40 cr. — 3 esempl. se vendu cu 1 fl. v. a.

Atatu pentru foiele insemnate pre pagin'a precedentă catu și pentru tóte cartile insemnate aci e a se adresá la: **IMPRIMARI'A „GEORGIU LAZARU” în Gherla (Szamosújvár).**

Ifigeni'a în Aulida. Tragedia în 5 acte, dupa Euripide, tradusa în versuri de Petru Dulfu. Pretiuulu unui esempl. e 40 cr. — 3 esempl. se vendu cu 1 fl. v. a.

Ifigeni'a în Tauria. Tragedia în 5 acte, dupa Euripide, tradusa în versuri de Petru Dulfu. Pretiuulu unui esemplariu e 30 cr. 4 esempl. se vendu cu 1 fl. v. a.

Brand'a sên Nunt'a fatala. — Schitia din emigrarea lui Dragosin. — Novela istorico-nationala dupa Waldburg de Pamfiliu (Grappini. — Editiunea „Amicului Familiei.” — Gherla. Imprimari'a „Georgiu Lazaru.” 1879. — Pretiuulu unui esemplariu e 30 cr. Patru esemplare se vendu cu 1 fl. v. a.

Elu trebuc se se însóre. Novela de Mari'a Schwarz, traducere de N. F. Negrutin. Editiunea „Amicului Familiei.” Gherla. Imprimari'a „Georgiu Lazaru.” 1879. — Pretiuulu unui esempl. e 30 cr. Patru esemplare se vendu cu 1 fl. v. a.

Mari'a sên Una féta curagiósa. Novela istorica de August Brass tradusa de Ioane Tanco. — Editiunea Amicului Familiei.” — Gherla. Imprimari'a „Georgiu Lazaru.” — Pretiuulu unui esemplariu e 20 cr. Siese esemplare se vendu cu 1 fl. v. a.

Tóte aceste opuri odata procurate se trimitu cu postulu postalu irar catu prin noi pentru 2 fl. 60 cr. v. a. tramisi înainte cu asemnatiune postale.

S'a pusú su tipariu și se pote aboná la imprimari'a „Georgiu Lazaru” sên la Editiunea acestui diurnalu în Gherla:

STUPARITULU sên indreptariu practicú pentru stupari cu privire speciale la incepatori de Vas. Muresianu care va esi de su tipariu la inceputulu lunei februaru a. v. — Prenumeratiunile la acésta scriere de mare insemnate și necesitate pentru poporulu romanu suntu a se face celu multa pána la finea lui decemvre. Pretiuulu unui esemplariu e 70 cr. v. a. Totu alu 6-lea esemplariu se dá gratis. — Praes'a de mai multi ani a Dni auctora: recomanda în de ajunsu acestu opu alu densului; și noi credemu cá nu se vá ađa unu singuru economu romanu — sciitoru de carte — care se nu grabésca a si-la procurá aceľa, — capetându într'ensulu pentru o bagatela de 70 cr. unu indreptariu practicú intru manuirea unui isvoru abundante alu bogatiei nationale.

**IMPRIMARI'A
GEORGIU LAZARU
GHERLA (SZAMOSUJVAR)**

efectuesce grabaicu și effinu **ori-ce lucrari de imprimaria** — *bilete de visita, invitatiuni la cunonia, balu etc., anunciu, contracte, rubricate etc.* — și comunica în celea 5 diuarie, cari aparu într'ensa în mii de esemplare **totu soiulu de publicatiuni** pre lângu pretiurile celea mai moderate. Mai departe tiene depositu mare de tiparituri de lipsa la oficiale tractuale, parochiale, pretoriale, notariale și comunale — precum și de totu soiulu **de papiru și unelte de scrisu** cu pretiari fórté moderate.

Totu acolo se afla și tóte publicatiunile **Academiei Romane** și veri-ce Carti scolastice, bisericesci, poporale și se potú aboná ori-ce carti și diuarie romane și străine.